

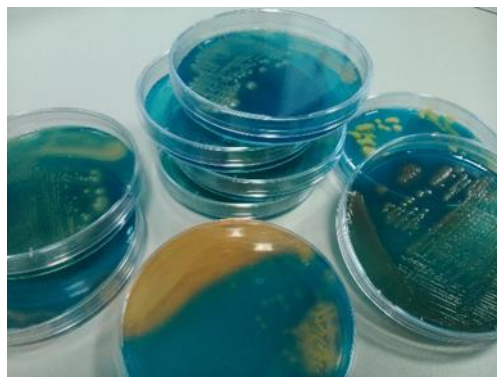

Instrukcja dla Klienta

PONIŻSZA INSTRUKCJA OPISUJE SZCZEGÓŁOWO KRYTERIA POSTĘPOWANIA
PRZY POBIERANIU ORAZ TRANSPORTOWANIU PRÓBEK DO INSTYTUTU
TECHNOLOGII MIKROBIOLOGICZNYCH W TURKU

Spis treści

1.	Kolejność postępowania w celu przekazania próbki do badań.....	2
2.	Pobranie i przekazanie prób	3
3.	Wskazania dotyczące gramatur dostarczanych próbek	4
4.	Pobieranie próbek środowiskowych z obszarów produkcji żywności i obrotu żywnością z użyciem płytek kontaktowych i wymazów.....	5
5.	Transport próbek.....	6
6.	Instrukcja wypełniania „Zapytania ofertowego”	8
7.	Instrukcja wypełniania „Zlecenia badań”.....	8
8.	Dane kontaktowe	12

Kolejność postępowania w celu przekazania próbki do badań

1. Złożenie przez Klienta zapytania ofertowego następuje za pomocą formularza „Zapytania ofertowego” drogą e-mailową, listowną lub osobiście. Formularz zapytania ofertowego znajduje się na stronie internetowej Instytutu Technologii Mikrobiologicznych w zakładce OFERTA > Pliki do pobrania > Zapytanie ofertowe.
2. Przegląd „Zapytania ofertowego” przez Laboratorium. Wystawienie oferty dla Klienta.
3. Po zaakceptowaniu oferty Klient przekazuje próbki do laboratorium wraz z uzupełnionym formularzem „Zlecenie badań”. Formularz „Zlecenia badań” znajduje się na stronie internetowej Instytutu Technologii Mikrobiologicznych w zakładce OFERTA > Pliki do pobrania. Przekazanie próbek do badań następuje zgodnie z wcześniejszymi ustaleniami.

Uwagi:

- Oferta badań Laboratorium znajduje się na stronie internetowej w zakładce OFERTA oraz w „Zleceniu badań”.
 - Na opakowaniu dostarczonej próbki powinna być zapisana data i godzina poboru próbki.
 - Dane dotyczące badanej próbki powinny zgadzać się z informacjami znajdującymi się na wypełnionym „Zleceniu badań”, tak aby można było łatwo zidentyfikować próbkę.
4. Laboratorium dokonuje przeglądu dostarczonych próbek i „Zlecenia badań”. W razie braku przeciwwskazań, próbki zostają przekazane do badań. Natomiast w przypadku stwierdzenia niezgodności dotyczących dostarczonych próbek lub w przypadku niemożności przeprowadzenia badań, Laboratorium może odstąpić od realizacji zlecenia lub zaproponować podwykonawstwo.

5. Badania próbek w Laboratorium. Wystawienie „Sprawozdania” przez Laboratorium i przekazanie do Klienta, w sposób wskazany w „Zleceniu badań”.

Pobranie i przekazanie prób

Pobieranie próbek powinno być dokonane przez osobę posiadającą odpowiednie przeszkolenie i doświadczenie w zakresie pobierania próbek oraz wolną od chorób zakaźnych. Próbkę przekazywana do laboratorium powinna znajdować się w opakowaniu szczelnie chroniącym ją przed wtórnym zanieczyszczeniem i niemającym wpływu na wynik badania. Wytyczne dotyczące sposobu pobierania próbek przedstawiają normy:

- PN-EN ISO 7218:2008 Mikrobiologia żywności i pasz. Wymagania i ogólne zasady badań mikrobiologicznych
- PN-ISO 17604:2005 Mikrobiologia żywności i pasz. Pobieranie próbek do badań mikrobiologicznych z tusz zwierząt rzeźnych.
- PN-ISO 18593: 2005 Mikrobiologia żywności i pasz. Horyzontalne metody pobierania próbek z powierzchni z użyciem płytek kontaktowych i wymazów.
- Rozporządzenie Komisji (WE) nr 2073/2005 z dnia 15 listopada 2005r. w sprawie kryteriów mikrobiologicznych dotyczących środków spożywczych z późniejszymi zmianami.
- PN-ISO 5667-5:2017-10 Jakość wody - Pobieranie próbek - Część 5: Wytyczne dotyczące pobierania próbek wody do picia ze stacji uzdatniania wody i systemów dystrybucji wody pitnej
- PN-EN ISO 19458:2007 Jakość wody - Pobieranie próbek do analiz mikrobiologicznych

- Rozporządzenie Ministra Zdrowia z 23 grudnia 2002 w sprawie określenia procedur pobierania próbek kosmetyków oraz procedur przeprowadzania badań laboratoryjnych.

Wskazania dotyczące gramatur dostarczanych próbek

Rodzaj próbki	Wymagania
Wycinki z powierzchni tusz zwierząt rzeźnych (higiena procesu)	• metoda niszcząca: po 4 próbki wycinków pobrane losowo o łącznej powierzchni 20cm² • metoda nieniszcząca: 4 próbki wymazów; obszar pobierania próbek co najmniej 100cm² na każde miejsce pobierania próbek • w przypadku pobierania próbek w kierunku Salmonella – łączna powierzchnia musi obejmować co najmniej 400 cm² (wymaz gąbką) • przypadku każdej metody pobierania próbki pobiera się z 5-ciu tusz
Próbki z tusz drobiowych (higiena procesu)	• kawałki skóry szyi: 5x25 g końcowych próbek (na obecność Salmonella) • kawałki skóry szyi: 5x26 g końcowych próbek (na obecność <i>Salmonella</i> i liczbę <i>Campylobacter</i>) • kawałki skóry szyi: 5x10 g końcowych próbek (na liczbę <i>Campylobacter</i>)
Mięso, produkty i przetwory mięsne	• masa pojedynczej próbki nie mniejsza niż 200g
Ryby i przetwory rybne	• ryby duże 2-3 sztuk, ryby średnie 3-5 sztuk, ryby małe 5-10 sztuk, ryby mrożone 3-5 opakowań (w przypadku ryb mrożonych pakowanych próżniowo)
Mleko, produkty i przetwory mleczne	• masa pojedynczej próbki powinna wynosić ok. 200 g/ml lub po jednym opakowaniu jednostkowym (w przypadku serów do 500 g pobrać całe opakowanie jednostkowe)
Słodycze i wyroby cukiernicze	• masa pojedynczej próbki nie mniejsza niż 200 g
Owoce, warzywa i przetwory owocowe i	• masa pojedynczej próbki nie mniejsza niż 200 g

warzywne oraz warzywno-mięsne	
Napoje bezalkoholowe	masa pojedynczej próbki nie mniejsza niż 200 ml lub po jednym opakowaniu jednostkowym
Pasze	masa pojedynczej próbki nie mniejsza niż 500 g
Woda	masa pojedynczej próbki nie mniejsza niż 1 L lub po jednym opakowaniu jednostkowym; dostarczona w sterylnej butelce szklanej, szczelnie zamkniętej, wypełnionej $\frac{3}{4}$ pojemności wodą
Kosmetyki	masa pojedynczej próbki nie mniejsza niż 50 ml lub g lub opakowania jednostkowe w ilości próbki o łącznej masie nie wielkości nie mniejszej niż 50 ml lub g

Pobieranie próbek środowiskowych z obszarów produkcji żywności i obrotu żywnością z użyciem płytek kontaktowych i wymazów

Szczegółowe informacje dotyczące pobierania próbek znajdują się w normie PN-ISO 18593:2005 „Mikrobiologia żywności i pasz - horyzontalne metody pobierania próbek z powierzchni z użyciem płytek kontaktowych oraz wymazów”.

Próbka dostarczona do laboratorium powinna być reprezentatywna dla badanej powierzchni. Jej skład nie powinien ulec zmianie podczas transportu, przechowywania oraz pod wpływem pozostałości środka dezynfekującego.

Cel pobierania próbek z powierzchni:

- Oznaczenie zanieczyszczenia mikrobiologicznego urządzeń, sprzętów i rąk, stykających się bezpośrednio ze środkami spożywczymi podczas produkcji - próbki należy pobrać przed rozpoczęciem czynności produkcyjnych.

- Ocena skuteczności środków do mycia i dezynfekcji rąk – próbki należy pobrać niezwłocznie po zakończeniu zabiegów. Nie należy stosować płytek kontaktowych.
- Ocena skuteczności środków dezynfekcyjnych i myjąco dezynfekcyjnych w warunkach produkcyjnych - próbki należy pobrać nie wcześniej niż 2h nie później niż 4h od zakończenia zabiegów z powierzchni wizualnie czystych i suchych lub zgodnie ze specyfikacją środka dezynfekcyjnego.

Metody pobierania próbek z powierzchni:

- Metoda płytek kontaktowych - metodę stosuje się jedynie do powierzchni gładkich. Powierzchnię agaru płytki kontaktowej należy przycisnąć do badanej powierzchni i przytrzymać przez 10 s.
- Metoda wymazów – w zależności od rodzaju powierzchni wymazy można pobrać wymazówką lub gąbką. Wymazówki stosuje się do małych powierzchni, natomiast gąbkę do powierzchni powyżej 100 cm². W celu pobrania wymazu z powierzchni, wymazówkę lub gąbkę zwilża się rozcieńczalnikiem, następnie wymazuje się badaną powierzchnię. Otrzymany wymaz umieszcza się w pojemniku z rozcieńczalnikiem o znanej objętości. Jeśli na badanej powierzchni przewiduje się obecność pozostałości środków dezynfekujących, w zależności od badanej powierzchni, zaleca się dodanie do rozpuszczalnika neutralizatora lub zastosowanie płytek kontaktowych z neutralizatorem. Metoda wymazów jest odpowiednia dla wszystkich rodzajów powierzchni.

Transport próbek

Pobrane próbki należy dostarczyć do laboratorium w wcześniej uzgodniony sposób. Wymazy i produkty łatwo psujące się należy dostarczyć w czasie nieprzekraczającym 24h od momentu pobrania, natomiast odciski na płytkach

kontaktowych należy dostarczyć w czasie nieprzekraczającym 4h od momentu pobrania. Próbkę wymagającą warunków chłodniczych należy dostarczyć w torbie termicznej z wkładami chłodzącymi.

Temperatury transportu dla danych rodzajów próbek

Rodzaj próbek	Warunki transportu
Produkty trwałe	temperatura pokojowa (poniżej 40°C)
Produkty mrożone i głęboko mrożone	poniżej (-15°C) najlepiej poniżej (-18°C)
Inne produkty nietrwałe w temperaturze pokojowej	temperatura od 1°C do 8°C
Wymazy i płytki kontaktowe	- temperatura od 1°C do 4°C - dostarczyć najlepiej w ciągu 4h od momentu pobrania
Wymazy i wycinki z tusz rzeźnych i drobiowych	- temperatura od 0°C do 4°C - dostarczyć najlepiej w ciągu 1 h – maksymalnie do 24h
Woda	- temperatura 5°C ± 3°C - dostarczyć najlepiej w ciągu 8 h
Kosmetyki	temperatura pokojowa (inna jeżeli wymaga tego specyfika produktu)

Strona 1

Instytut Technologii Mikrobiologicznych
al. NSZZ Solidarność 9
62-700 Turek

Instytut Technologii Mikrobiologicznych w Turku
Zakład B. i M. PO-403, Wydział 403
Otwieranie od dnia 18.05.2018 r.
Strona 1

ZLECENIE BADAŃ nr , data
NR ZAPYTANIA OFERTOWEGO.....

DANE ZLECENIODAWCY

Na zwa: Osoba do kontaktu:
Adres: tel: e-mail:
NIP:

PIĄTNIK

☐ Zleceniodawca
☐ Inny:

ZLECENIE DOTYCZY

☐ Pobranie próbek
☐ Analiza próbek zgodnie z ustalonym zakresem badań

CEL BADANIA

☐ Obszar regulowany aktualnymi przepisami prawa
☐ Kontrola jakości
☐ Badania i rozwój
☐ Potrzeby własne
☐ Inny

SPOSÓB PRZEKAZANIA SPRAWOZDANIA

☐ Poczta
☐ e-mail
☐ Odbiór osobisty
☐ Inny

SPOSÓB DOSTARCZENIA PRÓBK

☐ przez Zleceniodawcę
☐ odbiór przez ITM
☐ pocztą kurierską

RODZAJ ZLECENIA

☐ Zlecenie zewnętrzne
☐ Zlecenie wewnętrzne

STAN PRÓBK W MOMENCIE PRZYJĘCIA

☐ Bez zastrzeżeń
☐ Budzący zastrzeżenia:

PODSTAWA BADANIA

☐ Harmonogram zlecenia
☐ Badania poza harmonogramem
☐ Inne

PODWYKONAWSTWO

☐ Wyrażam zgodę
☐ Nie wyrażam zgody
☐ Nie dotyczy

Proponowany podwykonawca (nazwa i nr akredytacji):
.....
Zakres badań podliczanych:
.....

 Wypełnia Klient

 Wypełnia ITM

Informacje dotyczące PODWYKONASTWA (jeśli jest takie przewidziane) mogą zostać uzupełnione przez Klienta lub przez Pracownika ITM w porozumieniu z Klientem.

Strona 2

(pieczęćka jednostki)

Instytut Technologii Mikrobiologicznych
al. NSZZ Solidarność 9
62-700 Turek

Instytut Technologii Mikrobiologicznych w Turku
Załącznik 01/PO-03, Wydanie 03
Obowiązuje od dnia 28.05.2018 r.
Strona:

ZLECENIE BADAŃ nr

Lp.	Rodzaj próbki	Identyfikacja próbki np. data produkcji / numer partii /nr referencyjny	Rodzaj opakowania/ ilość	Data pobrania próbki	Miejsce pobierania próbki	Termin przydatności	Warunki przechowywania	Nr próbki nadany w ITM	Uwagi
1.									
2.									
3.									
4.									
5.									

☐ Wypełnia
Klient

☐ Wypełnia
ITM

W zależności od ilości próbek tabelę można powielać, tak aby w formularzu zleceniu znalazły się wszystkie przekazywane obiekty badań.

Próbki o tym samym zakresie badań powinny znaleźć się na jednym zleceniu. Jeśli próbki znacznie różnią się zakresem badań należy wystawić nowe zlecenie.

8. Dane kontaktowe

W przypadku pytań prosimy o kontakt:

**Instytut Technologii
Mikrobiologicznych w Turku**

al. NSZZ Solidarność 9
62-700 Turek
e-mail: sekretariat@itm.turek.pl
Tel.: 571 204 022

